

Archief van

Dirk Jans Monsma te St. Jacobiparochie.

Inleiding

In 1904 trad Dirk Jans Monsma als participant toe in de beurtvaartonderneming in St. Jacobiparochie. Aan het einde van de 19de eeuw was er waarschijnlijk al een beurtdienst tussen St. Jacobiparochie en Leeuwarden, met losse vrachten naar Franeker en Harlingen. Het vervoer gebeurde toen nog met zeilschepen.

Op 20 mei 1914 werd een contract getekend, een maatschap onder firma opgericht met als firmanten Dirk Jans Monsma, Jan S. Dijkstra en Gerrit J. Plat; een periode van grote verandering. De zeilschepen maakten langzamerhand plaats voor de motor. Over het water verzorgde de firma het vervoer met het motorbeurtschip "Excelsior", gebouwd bij Draaisma te Franeker.

De winter van 1928/1929 was zeer langdurig en door de omstandigheden kon er niet gevaren worden. Om toch de goederen te kunnen vervoeren werd er een beroep gedaan op Klaas Kuiken. Hij was in het bezit van twee vrachtauto's. In 1929 vond er dan de eerste fusie plaats; de vervoerscombinatie Monsma en Kuiken werd een feit. De firma bezat de motorboot "Excelsior", een snik, een kar en twee auto's.

In 1934 vormt zich een nieuwe maatschap onder firma bestaande uit Dirk Monsma, Jan Monsma en Dooitzen de Bildt.

De oorlogsjaren waren voor het bedrijf erg moeilijk, maar direct daarna kwam het bedrijf tot grote bloei. De fusie met het bedrijf van D.R. Noord uit de Westhoek en de aankoop van het bedrijf van Pieter en Jarich de Vries uit de Oosthoek vormde het begin van de vennootschap onder firma M.B.N. met als deelgenoten Dirk Monsma, Jan Monsma, Dooitzen de Bildt en Dirk Noord.

Op 1 april werd de firma omgezet in de N.V. Internationaal Transportbedrijf M.N.B. In 1971 viert het bedrijf zijn 25-jarig jubileum. In 1974 fuseert M.B.N. met de Gebr. Althuisius BV te Tzummarum, een bedrijf dat we vandaag de dag nog kennen en is opgenomen binnen de Kooiker Groep Grou en opereert onder de naam Althuisius Logistics.

Literatuur:

- Buurma, Albert/Mollema, Wim, Met beurtschippers en boderijders door Friesland, (Bedum 1993).

Inventaris

Persoonlijk

- 1 Stukken met betrekking tot het overlijden van J.D. Monsma, 1939, 1 omslag
- 2 Rouwkaart van het overlijden van Dirk Monsma, 1962, 1 stuk

Bedrijf

- 3-9 Overzichten van beurtdiensten en losse reizen, 1904 – 1946, 7 delen
 3. 1904 – 1907
 4. 1907 – ca. 1915
 5. 1914 – 1945
 6. 1930 – ca. 1936. Achter in het boek de uitgaven over 1932 – 1933 (kosten auto's, kosten boot, kosten voor de veemarkt, bruggeld, telefoon, hulp van diverse personen en overige kosten.
 7. 1933 – 1936. Achter in het boek staan de uitgaven over 1933 – 1934 (kosten auto's, kosten boot, kosten voor de veemarkt, bruggeld, telefoon, hulp van diverse personen en overige kosten.
 8. 1936 – 1946
 9. 1943 – 1944
- 10 Tarievenlijst voor het vervoer van goederen tussen de verschillende plaatsen in Friesland (op de lijst ontbreekt een gedeelte), z.j., 1 stuk
- 11 Uitgavenboek, 1936 – 1946, 1 deel
- 12 Meetbrief van de motorboot "Excelsior", 1917 mei 4, 1 katern
- 13 Huurcontract van de motorboot "Excelsior", Verhuurder: Andries Meinderts Siderius, Jan Gerbens Plat, Jouke Gaeles Miedema, Beert Pieters Wassenaar te St. Jacobiparochie. Huurders: Jan Sikkes Dijkstra, Gerrit Gerbens Plat en Dirk Jans Monsma te St. Jacobiparochie, 1913 september 12, 1 stuk
- 14 Aanslagbiljet voor verschuldigd kadegeld voor de Gemeente Leeuwarden, 1930 mei 9, 1 stuk
- 15-17 Vergunningen, 1913, 1917, 1945, 3 stukken
 15. Vergunning "tot het bevaren der openbare vaarten in de gemeente met de motorboot "Excelsior"", 1913 juli 30
 16. Vergunning "tot het bebouwen op zijn bedrijf van 18 a. met koolrapen", 1917
 17. Vergunning "om de gemeente het Bildt te verlaten voor een reis naar Leeuwarden...", 1945 april 20
- 18 Contract tussen M. Kleisma, vertegenwoordiger van N.V. Kromhout Motoren Fabriek D. Goedkoop Jr. te Amsterdam en D.J. Monsma en H.J. Stellingwerf motorbootdienst

te St. Jacob, betreffende de levering van een scheepsmotor, 1926 juni 4, 1 stuk

- 19-25 Notariële akten betreffende de vennootschap, 1929 – 1950, 7 omslagen
19. Akte van de maatschap tussen Dirk Jans Monsma en Klaas Dirks Kuiken te St. Jacobieparochie, 1929 maart 11
 20. Akte van de maatschap tussen Dirk Jans Monsma, Klaas Dirks Kuiken en Gerrit Jans Monsma te St. Jacobieparochie, 1931 juni 13
 21. Akte van de maatschap tussen Dirk Jan Monsma, Klaas Dirks Kuiken en Jan Gerrits Monsma te St. Jacobiparochie, 1932 mei
 22. Akte tussen van de maatschap tussen Dirk Jans Monsma, Jan Gerrits Monsma en Dooitzen Minnes de Bildt te St. Jacobiparochie, 1934 mei 1
 23. Akte van Vennootschap onder firma van transportbedrijf M.B.N. te St. Jacobiparochie, 1946 juli 1
 24. Akte tussen de vennoten Dirk Monsma, Dooitzen de Bildt en Jan Monsma en Jarig de Vries, waarin het bedrijf van laatstgenoemde wordt overgedragen aan de vennoten, St Jacobiparochie, 1946 juni 11
 25. Akte van uittreding, waarin Dirk Jans Monsma als vennoot uit het bedrijf treed, inclusief de overeenkomst van scheiding en deling, St. Jacobiparochie, 1950 januari 30
- 26-28 Handgeschreven huurovereenkomsten, 1948, 3 stukken
26. Huurcontract tussen transportbedrijf M.B.N. te St. Jacobiparochie en B. Krotje te Dronrijp, betreffende een aluminium tank voor het vervoer van melk, 1948 maart 18
 27. Huurcontract tussen transportbedrijf M.B.N. te St. Jacobiparochie en J.L. de Vries te Noordahuizum, betreffende een aluminium tank voor het vervoer van melk, 1948 juni 7
 28. Huurcontract tussen transportbedrijf M.B.N. te St. Jacobiparochie en P. Klaver te St. Jacobiparochie, betreffende een aluminium tank voor het vervoer van melk, 1948 maart 9
- 29 Ingekomen stukken, 1946 – 1950, 1 omslag
- 30 Stukken in verband met het 25-jarig bestaan van de M.B.N. o.a. een rede door Jan Dirks Monsma, 1971 1 omslag

Financieel/boekhouding

- 31 Stukken betreffende belastingen, 1939 – 1955, 1 omslag
- 32 Stukken betreffende de Amsterdamsche Bank N.V., de Nederlandsche Bank N.V., de Coöperatieve Voorschotbank en Kingma's Bank, 1940 – 1953, 1 omslag
- 33 Nota's, 1916 – 1952, z.j., 1 omslag
- 34 Jaaroverzichten: balansen, exploitatierekeningen, winst- en verliesrekeningen, 1933 – 1949, 1 omslag

Overig

- 35 Bonnenkaarten: broodbonnen, vleesbonnen, boterbonnen, suikerbonnen, een bon voor groene erwten, bruinen bonen en een reservebon, 1916, z.j., 1 omslag
- 36 Schrift met aantekeningen. O.a. betalingen, reparaties, 1943 – 1944, 1 deel
- 37 Verzekeringopolissen (autoverzekering), 1930, 1933, 1 omslag
- 38 Diversen, 1934, 1938, 1941, 1954, 1971, z.j., 1 omslag